

لیکونکی: اریانا محمدی «Ariana Mohammadio» [5]
منبع اود خپریډو نیټه: کریډل «2022-12-29».
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

بنځه - ژوند - آزادياوناتو

Woman, Life, Freedom...and NATO

د زوال په حال کې یو زبر ځواک لاهم د غیر منظم، پراکسي جنگ لپاره پراخه اشتها ساتي ترڅو نږدې څو قطبي نظم ورو کړي. ایران، روسیه، چین یې لوی هدفونه دي اوله ټولو وسایلی به ترې کار اخلي.

A superpower in decline still retains a vast appetite for irregular, proxy warfare to slow down the imminent multipolar order. Iran, Russia, China are its big targets and all tools will be employed.

عکاسی: دکریډل له خوا

د څو قطبي نړۍ په ګرندیتوب سره د خپل نړیوال تسلط د ساتلو لپاره، متحده ایالات هڅه کوي په ټولو سیمو کې د واک بیا ویش محدود کړي چیرې چې د دوی نفوذ شتون لري .

پداسې حال کې چې واشنگتن نور نشي کولی په مستقیمو، ګرمو جګړو کې د بنګیلتیا لور لګښتونه برداشت کړي، د دې نظامي - صنعتي کمپلیکس - د متحده ایالاتو اقتصاد د ځواک - په ورته

ډول د نړيوالې شخړې څخه د وتلو توان نلري . نو له همدې امله، د متحده ايالاتو نظامي ستراتيژي د جگړې له پيل كولو څخه د پراکسي له لارې خپلو مخالفينو ته د جگړې ليريدولو ته اړولې ده .

مفکوره دا ده چې د متحده ايالاتو پراکسي نوته د وسلو او نظامي تجهيزاتو په ليرلو کې پانگونه وکړي ترڅو خپل مخالفين په اوږدمهاله بدل کې ډوب کړي . د پنتاگون د 21 پيری جنگونه "بشپړ سپيکټرم" دي، پدې معنی چې د جگړې ټولې وسيلې په کار گمارل شوي، پشمول د بنديزونو، غلطو معلوما تو او تخريب په شمول د دې لپاره چې د مخالف دولت ټولنيز، سياسي او اقتصادي ثبات کې لوی خنډونه رامنځته کړي .

د واشنگټن وروستی موخه دا ده چې خپل مخالفان د تابعيت لرونکو مشتریانو په دولتونو بدل کړي، يا يې دومره بې طرفه کړي چې دوی نور د متحده ايالاتو د تسلط سره مقاومت نشي کولی .

لکه څنگه چې د متحده ايالاتو د کانگرس غړي **ایم شيف** د 2020 په جنوري کې روښانه کړي وه ، "متحده ايالات د اوکراين او د هغې خلکو سره مرسته کوي ترڅو مورن هلت له روسيې سره جگړه وکړو او مورن ارتيا نه لرو چې دلته له روسيې سره جگړه وکړو " د 2022 په فبروري کې، روسيې په اوکراين کې د امريکا په وړاندې جگړه پيل کړه، د دې جگړې پای ته رسيدو سره .

غیر دودیز (غیر متعارف) جنگ:

د متحده ايالاتو نظامي - صنعتي کمپليکس لا دمخه د **تايوان** سره د **چين** د جگړې پلان او وده پيل کړې د 22.69 مليار دالرو اټکل شوي بودیجې سره چې د آرام سمندر د مخنيوي نوبت لپاره ځانگړې شوي . دا "د مخنيوي نوبتونه" په عمومي ډول د پراکسي په سيمو کې لوی نظامي شتون شاملوي، چې په دې توگه مخالفان په مقابل کې هڅوي .

د خپل اوږدمهاله **ایراني** د بنمن په وړاندې د واشنگټن ستراتيژي خورا پيچلې ده او په لويديځ آسيا کې د تهران سره د مقابلې لپاره د بنديزونو، وژنو، سايبيري بریدونو او معلوماتي جگړې کارول شامل دي ، دواړه مستقيم او د متحده ايالاتو د سيمه ايزو مشتریا نو هيوادونو له لارې .

پدا سي حال کې چې د متحده ايالاتو خوب تل د "**ليبيا**" **ایران** لپاره و - په ښکاره ډول ناممکن دی ، که نه پنتاگون به دا کار لا دمخه کړی وای - د B پلان هڅه کوي چې هيواد يوي اوږدې کورنۍ جگړې ته راکش کړي او د **سوريې** ماډل د هيواد د ویشلو او لوټ کولو لپاره تکرار کړي .

د **ایران** پوځي وړتيا په تيرو کلونو کې په بې ساري ډول وده کړې او پای ته رسيدلې، دا په لويديځ آسيا کې د **نا تو** د هيلو سره د مقابلې لپاره يو انعطاف وړ ځواک دی . همدا لامل دی چې د واشنگټن پخوانی ټول انتخابونه - د ميز پر سر ژمنې په زياتيدونکي توگه د **هايبرد** جنگ سناريو ته بدل شوي .

پروپاگاندا او د ایران مظاهري

د تېر سپټمبر په مياشت کې د پوليسو په توقيف کې د **مهسا اميني** له مړينې وروسته ، ډيری **ایرانيان** سرکونو ته راووتل چې د عدالت او حساب غوښتنه وکړي . د څو ورځو لاريونونو په ترڅ کې، يو مدني حرکت چې په ځانگړې توگه د ښځو پر حقونو تمرکز درلود، په چټکۍ سره د **هايبرد** جگړې ځانگړتياوې په څو جبهو کې فعاليت کوي - په ټولنيزو رسنيو کې د استروتيډ فينگ څخه نيولې د روزل شويو او وسله والو ځوانو نارينه وو لخوا د پوليسو افسرانو او امنيتي ځواکونو د وهلو ټکولو پورې .

لویدیځې رسنۍ، چې ډیری نښې یې د نامعلومو سرچینو څخه ترلاسه کوي، په ندرت سره، که چیرې د دې ټولو نارینه ډله ایزو بریدونو په اړه راپور ورکړي، احتمال لري ځکه چې دا به د دوی د "فمینستي انقلاب" په زړه پورې داستان سره تکرار کوي .

د سا بېر پروپاګند ډیره برخه د مجاهدین خلق (MEK) غړو ته اعتبار ورکول کېږي، چې اوس د ایران د مقاومت ملي شورا (NCRI) په نوم یادېږي یو وخت د متحده ایالاتو لخوا نومول شوی ترهګره ډله چې د ایران - عراق په جګړه کې د **صدام حسین** تر څنګ جنګیدلې - د کوم لپاره چې دا د ټولو سیاسي پټو ایرانیانو لخوا په پراخه کچه سپکاوی کېږي MEK - نن ورځ په ترتیب سره د **جان بولټن** او **مایک پومپيو** په څیر په کلکه ملاتړ کېږي . د امریکا د ملي امنیت سلاکار او د **ترمپ** د ادارې د بهرنیو چارو وزیر .

MEK له کلونو راهیسې په البانیا کې د دوی "کمپونو" څخه د تړول فارمونه پرمخ وړي، او د اوږدې مودې راهیسې د ایرانی دولت په وړاندې د آنلاین پروپاګند ریښې جوړوي .

په مني کې، د وسله والي جګړې د توجیه کولو لپاره د کیسې کرښه - د بنځینه توب ځینې اشارې سره - په بهرنیو رسنیو کې په پراخه کچه تبلیغ پیل شو . د سپتمبر له میاشتې راهیسې، د لوید یخ تمویل شوي فارسي ژبي رسنیو په ښکاره ډول ایرانیان هڅولي چې په "جګړه" کې ګډون وکړي او د "باعزت سبوتاژ" (خرابکارۍ شرافتمندانه) څخه کار واخلي.

د ایران انټرنیشنل، په لندن کې میشته او د سعودي تمویل شوي خبري اژانس د **ویرجینیا ټیک** اکاډمیک څیړونکي **شکریه برادوست** ته بلنه ورکړه چې په ایران کې د پېښو په اړه نظر ورکړي . د **امیني** په څیر، ځوانه ښځه چې د مظاهره کونکو د غورځنګ په مرکز کې ده، **برادوست** د **کردانو** اصلي دی، او د هغو **کردانو** د وژلو غوښتنه یې وکړه چې د ایران له حکومت سره همکارې کوي . هغې د دې پخلۍ وکړ چې دا کسان اوس پیژندل شوي، هغې زیاته کړه " :

دا د جګړې په ډګر کې یو لوی تاکنیک دی ځکه چې دا په دښمن کې ویره رامینځته کوي . د پیژندلو ویره به هغه کسان مجبور کړي چې له رژیم سره همکارې وکړي، ځکه چې موږ په **بوکان** او نورو ښارونو کې لیدلي، د داسې خلکو برخلیک هغه څه دي چې دوی باید ترلاسه کړي چې له رژیم سره د همکارۍ لپاره وژل کېږي " .

لکه څنګه چې د پولیسو او امنیتي ځواکونو وژني زور اخیستی، یو بل میلمه چې د کاناډا CBC لخوا د "ایرانی - کاناډایي فعال" په نوم یاد شوی، د ایران انټرنیشنل کې راڅرګند شو او له ایرانیانو یې وغوښتل چې پولیس ووژني " :

په جګړه کې، دا ممکنه نه ده چې یوڅوک د اخلاقو پا بند وي . موږ باید پوه شو چې موږ د اسلامي جمهوریت سره په جګړه کې یو ... د پولیسو افسرانو وژنه اخلاقي ده ځکه تاسو فرصت ولرئ [د پولیسو افسر ووژنئ] اوکه له دې کړنې څخه ډډه وکړئ، دا به غیر اخلاقي وي .

په غیر منطقي توګه، کله چې وروسته د CBC نیوز سره مرکه وشوه، ورته "فعال" ادعا وکړه چې د نیول شوي بلواګرو په وړاندې د ایران تورونه دروغ دي په راپور کې، هغه د کاناډا لیدونکو ته خبر ورکوي چې هغه "د حقایقو په چک کولو او پروپاګند تمرکز کوي ... ځکه چې رژیم اکثراً د دې توان لري چې د دروغو تورونو په پراخولو سره "حقیقت تحریف کړي" .

د ایران د یو لږ نیول کید و او محاکمو وروسته، د امریکا غږ (VOA) یوه پخواني خبریال په توپیر کې د هغو ایرانی وکیلانو، تحقیق کونکو او قاضیانو د وژلو لپاره چې د لاریونونو په اړوندو قضیو کې بنکيل وو، انعامونه وړاندې کړل، د وژنو لپاره په بنکويين کې د پیسو وړاندیز وکړ. د دوی نومونه او پته آنلاین. هغه وروسته په توپیر کې اعلان وکړ چې هغه باید د شرکت د پالیسیو له امله خپل پوستونه لرې کړي، مگر د هغه وړاندیز لاهم ولاړ دی.

د سروکیتونو له لارې د تاوتریخوالي هڅول د لوېدیځ په تخریبي جگړه کې یو عام تاکتیک دی، او موخه یې دا ده چې یا د امنیتي ځواکونو د ځواب ویلو په صورت کې د پایلو څخه گټه پورته کړي، یا که دوی یې ونه کړي، دوی ضعیف او غیر موثر انځور کړي.

د حیرانتیا وړ نه ده، د "باعزتہ تخریب" او "اخلاقي وژني" شعارونه، د لویدیځو رسنیو پوښښ سره سم، وروسته له دې چې ایران د اروپایي اتحادیې هیوادونو سره اتومي خبرې اترې بیا پیل کړي، د انرژي نړیوال بحران، او ارزانه انرژي ته اړتیا لري.

د ایران په وړاندې په هایپر د جنګ کې د انرېاجان ګمارل

د ارمنستان او انرېاجان تر منځ په ۲۰۲۰ کال کې د **ناګورنو قره باغ** له دوهمې جګړې وروسته، ایران له **باکو** سره په زیاتیدونکې ډول په شخړه کې راغلی دی. د اختلاف یو ټکی د ایران او ارمنستان تر منځ د نړیوالو پولو د بدلولو لپاره د توران دهلیز د جوړولو لپاره د ولسمشر **الهام علیف** هیله ده. ایران له باکو سره سخت مخالفت کړی دی په ارمنستان کې د سیونیک سیمې ته ننوتل او ژمنه یې وکړه چې په خپلو ملي پولو کې د بدلونونو د مخنیوي لپاره به له هرې اړینې لارې کار واخلي.

د ایران د بهرنیو اړیکو د ستراتیژیکو شورا څیړنیز مرکز په دې وروستیو کې یوه مقاله خپره کړه چې پکې ویل شوي چې د **قره باغ** دوهمه جګړه په زنجور کې د **نا تو** د **تران** دهلیز د جوړولو لپاره یوه پوښښ وه، د هیلر د ډانزیګ دهلیز ته ورته یوه دهلیز چې د جوړیدو ایډیالوژیکي وه او موخه یې د جیو پولیټیکل بدلونونو له لارې مخکې وه. د دویمې نړیوالې جګړې پیل.

مقاله استدلال کوي چې د توران دهلیز د دې لپاره ډیزاین شوی چې ناتو مستقیم د ایران شمالي سرحدونو، د روسیې سویلي سرحدونو او په سینکیا نګ کې د **چین** لویدیځو سرحدونو ته ورسوي. او روسیه له تور سمندرګي څخه، **چین** له سویلي **چین** بحیرې او ایران د فارس خلیج څخه محاصره کړي.

د **نا تو** د تران دهلیز به ایران، روسیه او **چین** په جیوپولیتیک لحاظ هم کمزوری کړي او د لویدیځ پوځي اتحاد ته به دا توان ورکړي چې په ایران کې د ازریا نو، په روسیه کې د تاتاریانو او په **چین** کې د **ویغورانو** تر منځ قومي ناګرار یو ته لمن ووهي.

په ناڅرګنده توګه، د ایران د "فیمینیست" لاریونونو په اوج کې، په شیراز کې د داعش ترهګریز برید د 15 خلکو ژوند واخیست. د باکو او تهران تر منځ کړکېچ وروسته له هغه نور هم زیات شو چې د باکو د **حیدر علیوف** له نړیوال هوايي ډګر څخه تهران ته د برید ګر د ننوتلو خبر خپور شو. د دغو راپورونو له خپریدو لږ وروسته **باکو** پنځه انرېاجانیان د تهران لپاره د جاسوسی په تور ونیول.

داسې راپورونه هم شتون لري چې د یوې لسیزې راهیسې تاریخي دي چې په **باکو** کې د **البانیا**

ميشته MEK شتون په اړه خبرداری ورکوي چې په خو لسيزو کې يې په ايران کې چاودنې او وژنې ترسره کړي .

البانيا ته د **علييف** له وروستي سفر وروسته، غير رسمي راپورونو وړانديز وکړ چې ممکن په باکو کې د MEK د غړو د يوې برخې بيا ميشنيدنې پلانونه وي. ايران خبرداری ورکړې چې انر بايجان ته اجازه ورکول چې د تروريستانو او ناوړه عاملانو لپاره په خوندي ځای بدل شي، د جگړې د عمل په توگه وگڼل شي او د **علييف** واکمنۍ ته د پای تکی کېږدي.

بنځه، ژوند، ازادې... او ناتو

د لويديځ "بنځه، ژوند، ازادې" جوړونه نوره هم شفافه شوه کله چې په زرگونو په برلين کې راتول شول، د يو هيواد په پلازمينه کې چې تر دې وروستيو پورې د اروپا د روسيې د گازو مرکز و او د روسيې او اوکراين په جگړه کې يې د **ناتو** د کرښې په وړاندې مقاومت وکړ .

په لسگونو زره مظاهره چيان په برلين کې د ايراني ميرمنو د ملاتړ لپاره له ځواکونو سره يوځای شول - په داسې حال کې چې د شمالي او ختيځې سوريې د خپلواکې ادارې بيرغ (د متحده ايالاتو په ملاتړ د کرد رژيم) بيرغ، د ازادې سوريې اردو بيرغ، د عراقي کردستان بيرغ د حبش العدل ترهگرو بيرغ چې د ايران سره د پاکستان په پوله کې فعاليت کوي، او د **الاحواز** بيرغ، د سعودي په ملاتړ ترهگري ډلې چې د سويلي ايران د خاورې د نيولو هڅه کوي د انر بايجان، اوکراين او اسرائيل بيرغونه هم د "ايران کې د بنځو" په ملاتړو کې وو .

او دوی د يو "خوب" د بيا نولو لپاره راتول شوي وو، يو خوب چې په هغه کې " ... گاونډي هيوادونه [ايران] به سوله ولري،" يو خوب چې "په سوريه، لبنان او عراق کې گډوډي او جگړه نه وي،" يو خوب په کوم کې چې "هيڅوک **پوتين** ته د اوکراينيا نو د وژلو لپاره وسلې نه ورکوي،" يو خوب چې په کې "د تيلو زيرمي يو نعمت دی، نه بد بخته " او "دا خوب به يوازي د اسلامي جمهوريت په نسکورولو سره پوره شي " .

په همدې ورځ د امريکا ولسمشر **جو بايډن** ژمنه وکړه چې د ايراني خوب ملاتړ به کوي . متحده ايالاتو يو ځل بيا خپل "اعتدال ياغيان" او "ازادې پوځونه" راتول کړي ترڅو د لويديځ آسيا په يو بل هيواد کې د تيلو بد مرغی په نعمت بدل کړي په هر صورت، دا ځل، د انرژۍ نړيوال بحران د **ناتو** هيوادونو ته زيان رسوي، او خطرونه يې لوړ دي .

يو بې ثباته ايران نه يوازي د لويديځې اسيا مهم ستراتيژيک ملگري چې د ستراتيژيک پلوه مهم جنوبي قفقاز، افغانستان او عراق سره پوله لري له مينځه وړي، بلکې د ايران، روسيې او چين لپاره د ناوړين جيوپوليتيک پايو سره د **ناتو** د توران دهليز شنه رڼا ته فرصت برابروي .

بنځه، ژوند، ازادې - هر څه چې د دې دليل وي - اوس دمتحده ايالاتو په مخالف دولت کې د غير منظم جنگ لپاره شعار دی .

ددې مقالې دليکونکې په اړين څوکښي:

ارينا محمدي په کاناډا کې ميشته څيرونکې او ليکواله ده چې د حقوقو او ژبې په برخه کې زده کړې لري . هغه سياسي خبرې اترې، د جگړې بيان، او

حقوقی ژبپوهنه مطالعه کوي تحلیل بڼه، ژوند، ازادې... او ناتو د زوال په
حال کې یو زبر ځواک لاهم د غیر منظم، پراکسي جگړې لپاره پراخه اشتها
ساتي ترڅو د نږدې څو قطبي ځواک ورو کړي...

اریانا محمدي

----- په درناوی «2023-01-03»